

07-10-2025

UKA 2025/50

Naqqiut

Naqqiut 15. august 2025-meersoq taarserpaa.

Naqqiummi siunnersuut tunngavilersuutaanni oqaaseq ataaseq: "periarfissaqanngikkallarmat"

Imatut allanngortinneqarpoq: "periarfissaqarallarmat"

UKA 2025/50

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Pinerluttup aallaavigineqarneranut taarsiullugu siunissami pinerluutigisap aallaavigineqartalernissaa pillugu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsisip allanngortinneqarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut Naalagaaffeqatigiinni oqartussaasunut atassuteqarnissamut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut
(Inatsisartunut ilaasortaq Bo Martinsen, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Kalaallit Nunaat ullumikkut pinerluttulerinermi inatsiseqarpoq, annertooujussuarmik danskit pinerluutilinnut suliarineqartarnerannit allaanerusumik. Uagut pinerluttulerinermi inatsisitsinni pinerluttoq aallaavigineqartarpoq, inatsisitigut malitsigisartagai – tassa inuiaqatigiit pinerlunnernut qisuariaatigisartagai – nalilersorneqartarlutik pinerliisimasup immikkuullarissumik iliuuserisimasaminut tunuliaqutai aallaavigalugit pinerluutip suuneraninngarnit. Taassuma kinguneraa, inuit marluk, assigiimmik pinerluuteqarsimasut, assigiinngilluinnartunik pineqaatissinneqarsinnaanerat, inuuniarnermikkut, sianissutsikkut inissisimanerat siunissamilu periarfissaat tunuliaqutaasut apeqqutaatillugit.

Taanna pullavik qangaaniilli peqquteqartinneqarsimavoq inuiaqatigiinnut akuulersitseqqiinnissamik kissaatigisamik pillaanerminngarniik kalaallit nunaanni inuiaqatigiinni pissutsit immikkut ittut ataqqillugit. Apeqqulli aajuna, ullumikkut taanna pullavik sulii innuttaasunut inatsisitigullu illersorneqarnissamut pitsaanerpaanersoq. Uanga taamatut isumaqanngilanga.

Demokraatit uangalu isumaqarpugut, piffissanngortoq pisariaqartumik pinerluttup aallaavigineqartarnerata oqallisiginissaanut.

DEMOKRAATIT

Siullertut, tunngaviusoq nalorninermik qanorlu kinguneqarsinnaaneraniq nalorninermik pilersitsimmat. Pinerluutip sakkortussusaa pingaarnertut tunngavigineqanngippat, pinerlineqarsimasumut, qanigisaanut innuttaasullu akornanni assigiinngitsuliornertut naapertuilluanngitsuliornermillu misigisitsilertarpoq. Inuit marluk, assigiimmik pinerluuteqarsimasut, assigiinngilluinnartunik pineqaatissinneqarsinnaapput, uanga isumaga malillugu inatsisitigut illersugaanermik innarliisoq oqartussanullu tatiginninnermik innarliisoq.

Aappaattut pinerluttup aallaavigineqarnerata inuiaat inatsisitigut illersorneqarnissaannik pingaaruteqartutut atuunera sanngiillisippa. Pillaatip oqariartuutaa sanngiillisinneqassaaq, inuaqatigiit qisuariaataata pinerluttup inissisimaneq kisiat malippassuk. Taamaaliornikkut inuaqatigiit inatsisinut torersuunissamullu ataqqinninnerisa annertusinissaanut sakkussaq pingaarutilik annaaneqassaaq.

Pingajuattut pinerluttup aallaavigineqarnera ullutsinnut naleqqukkunnaariartuinnarluni. Eqqunneqarsimavoq piffissami, Kalaallit Nunaat psykiatrimut, parnaarussivinnut inatsisitigullu immikkut ilisimasanut killilimmik periarfissaqarallarmat, aammalu annikittumik ileqqussanngortinneqarsimasut aammalu "isumaginninnikkut" aqqiissutit pisariaqartutut isigineqarallarmata. Ullumikkulli maani nunatsinni inuaqatigiit annertungaatsiartumik inerisarsimavagut. Ingerlatsinermit, inatsisitigut inuaqatigiittullu. Eqqartuussisutigoortunik qisuariarnissamut suliniuteqarsinnaavugut, naapertuilluarlutillu sulianut tatiginartuusunik. Taamaattumik pisariaqarunnaarpoq kissaatiginaranilu immikkut aqqiissuussap attatiinnarnissaa, piviusumi assigiinngisitsinermit pilersitsisup.

Sisamaattut kalaallit nunaanni immikkut iliuuseq Kalaallit Nunaata naalagaaffeqatigiillu sinneranut inatsisinik paasinnittaatsimut ungasillinnermik pilersitsivoq. Danskit kalaallillu innuttaasut, assigiimmik pinerluttuliorpata, assigiinngilluinnartumik suliarineqartarput, inatsisitigullu illersorneqarnermit assigiinngissutsimik pilersitsisarluni. Aammalu kalaallit pinerlineqarsimasut misigippassuk, innarliinerit imaannanngitsorujussuit sakkukitsumik pineqaatissiinnermik kinguneqartartut, eqqartuussiveqarnermut tatiginninneq annikillissalluni.

Tamannaluuna tunngavigalugu piffissanngortoq inatsisinik paasinnittaatsip aqutsiniarnermik ingerlatsinermit inunnillu ataasiakkaaniq tunngaveqartumik inatsiseqarnermit paasinnittaatsip unitsinnissaa, pinerluttumik qitiutitsisoq pinerluutigisallu annertussusaaniq suusupaginninnermik pilersitsisoq. Akerlianik ingerlatsinermit kissaateqarpugut, iliuutsimik (pinerluut), aallaavigalugu, ersarinnerusunik, naapertuilluarnerusumik ersarinnerusumillu pinerlunnernut malitseqartitsisoqartarnissaaniq. Ingerlatsineq, inatsimmik akuerisaasumik tunngavilik, kinguneqartitsisutut eqqortumillu misiginermik pilersitsisarmat.

Taamaattumik Demokraatit sinnerlugit siunnersuutigaara, Inatsisartut Naalakkersuisut peqqussagaat Naalagaaffeqatigiinni oqartussaasunut attaveqassasut Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinnermit inatsit allanngortinneqassasoq imaasillugu, siunissami pinerluutigisaq aallaavigineqarluni pinerluttup

aallaavigineqarneranut taarsiullugu.

Pinerluttunut ikiorsiisarnermut inuiaqatigiinnullu akuulersitseqqitsitsiniaanerup atorunnaarsinneqarnissaatut isigineqassanngilaq. Assigiinngitsuliornerulli assigiinngissitsinerullu atorunnaarsinneqarnissaatut isigineqassaaq. Siunnersuutip inatsisitigut illersorneqarnermik misigineq annertusassavaa, pinerluttunut kinguneqartitsisarnerp ersarinnerulerneranik aammalu maani nunatsinni innuttaasunut tamanut inatsisitigut nukittunerusumik naapertuilluarnerusumillu misiginissaq qulakkiissallugu.

Taamatut oqaaseqareerlunga qilanaaraara, Naalakkersuisut partiillu sinnerisa siunnersuutiga qanoq isumaqarfigissaneraat tusassallugu neriullungalu taperserluarneqassasoq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Naatsorsuutigineqarpoq, aallarnisaataasumik piareersarnermut sulineq ilaatigut Namminersorlutik Oqartussanut allaffissornikkut nukinnik atuiffiussasoq atorfilittap ukiumut sulinerata naliganik. Taassuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussat tungaanniit allaffissornikkut annertunngitsumik atuisoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Suliassaqarfik sulii angerlaanneqarnikuunngilaq, taamaattumillu piareersarluni sulinerup aningaasartuutit naalagaaffimmiit akilerneqassallutik Namminersorlutik Oqartussat allaffissornikkut atugaannik matussusiinikkut.

Namminersortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Soqanngilaq